

Tálerentum

Kolozsvári
Református
Kollégium
Litteris et pietati sacrum

2025. április

Költészet napja

© The Ref. Koll. Times

TEDD A KEZED

*Tedd a kezéd
homlokomra,
mintha kezéd
kezem volna.*

*Úgy őrizz, mint
ki gyilkolna,
mintha éltem
élted volna.*

*Úgy szeress, mint
ha jó volna,
mintha szívem
szíved volna.*

József Attila

József Attila

József Attila – a zseni, akinek születésnapja, április 11-e lett a magyar költészet napja, aki halálának másnapján vált ismert és elismert költővé, akiért máig rajonganak a fiatalok is.

József Attila 1905-ben látta meg a napvilágot Ferenccvárosban, egy olyan korban, amikor a költők vagy fess úriemberek voltak, aranyórával a zsebükben, vagy nyomorgó filozofálásra éhező zsenik. Ő az utóbbi kategóriába tartozott. Édesapja korán dobantott Amerikába, ami valójában Romániát jelentette, és amit Attila úgy mondana, hogy: „elment, mint a gyufa lángja”. Anyja mosónőként próbálta eltartani a családot. Spoiler: nem volt könnyű. Olyannyira nem, hogy Attilát és nővéreit egy időre Öcsödre küldték nevelőszülőkhöz, ahol a háromévest Pistának szólították – mert a faluban úgy gondolták, hogy Attila név márpedig nem létezik.

Attila már gyerekként tudta, hogy ő bizony költő lesz, és ezt olyan komolyan vette, hogy tizenhét évesen már verseskötetettel állt elő, a Szépség koldusa címmel. (Míg más tinédzserek éppen azon gondolkodtak, hogy mikor kell először borotválkozni.)

Az élet azonban nem éppen költőbarát módon bánt vele: hol egyetemről csapták ki, hol szerelmi bánattal küzdött, hol politikai balhékba keveredett, de a kudarcokból mindig vers született.

Művei egyszerre voltak játékosak és tragikusak, filozofikusak és nagyon is emberiek – tele mély gondolatokkal és az élet keserédes igazságaival. Bár sokszor küzdött pénztelenséggel és lelki válságokkal, a magyar irodalom egyik legnagyobb alakjává vált.

1937-ben, mindössze 32 évesen hunyt el. Diákok, tinik kedvenc költője, akinek a versei gyakran hangzanak el iskolai ünnepségeken. József Attilát szaval-

ni mindig élmény, teli találattal, megszólít, meggyötör, égbe repít.

József Attila olyan költő volt, aki a legegyszerűbb szavakból is csodát tudott alkotni, és akinek a gondolatai ma is aktuálisak. Ha élne, valószínűleg egy kávézóban ülne, jegyzetfüzettel a kezében, és szarkasztikus megjegyzéseket firkálna a világ dolgairól, ítélkezne a járókelőkről, de persze csak viccből, aztán megírná belőlük a következő halhatatlan versét.

„Dolgozni csak pontosan, szépen...” – ezt is ő írta, és valószínűleg pontosan és szépen írni tényleg ő tudott a legjobban.

Moldován Tamara X.B

Virradat

Virradt, hát újra virradt,
Az égboltra ismét felszaladt a Nap,
Visszatért a hit, megannyi gyönyörű fecske szállott vissza vele,
Visszatért, vagy inkább hangos lett újból szíved apró jele.

Ahogy a redőnyön át besüt a fény,
Felcsillan, felcsillan ismét a kis apró remény,
S az a pár fénynyaláb betöltött már egy egész szobát,
S hiszen te magad is láttad, betöltött téged is.

Ha szívedben nyugalmat és szeretetet érzel, akkor betöltött teljesen,
Ha csak nem szorongsz már, nem nézted elég figyelmesen,
De ha szíved már egyáltalán nem fájt, mikor a fény megjelent,
Lelked végre az igazfényben megpihent.

Egy pillanat

Egy szó, egy mosoly, egy apró rezdülés
egy pillantásban elfér az egész,
ott van a múlt, a kimondott vágy,
a csendben rejlő halk igazság.
Egy érintés, mely alig észrevett,
mégis megőrződ, mert benned rekedt
nem volt nagy, nem volt más,
csak egy szív halk dobbanás.
Egy gondolat mely átsuhan
mint csillagfény az égen,

lágyan érint, majd elhagy
de lelked mélyén nyomot hagy.
Egy sóhaj, mely válaszként születik,
s még mielőtt elillan, visszanéz.
Egy pillanatra minden tiszta,
múlt és jövő egy pontban,
s ahogy jött, úgy tűnt is el,
mint szélben szálló hópehely,
de nyoma még ott ég mélyeden
mert egy pillanat:
végtelen.

Tükör

Remélem, boldog vagy,
Hogy mindent megkaptál.
Én odaadtam magam,
De te mégis elhagytál.

Én utáltalak az elejétől;
Azt akartad hogy mindenki szeressen?
Engedtem neked gyengeségből,
Hogy az egód engem rászedjen.

Tudhattam volna, én nem vagyok más,
Másabb a többinél.
Nem leszek soha neked hálás,
Belőlem minden érzést kiteptél.

Inkább nélküled, mint veled,
Pedig utálok egyedül lenni.
Bevetted minden cseled,
Neked én már nem tudok hinni.

Az, hogy ezt nem csak velem,
Hanem még hány másikkal tetted,
Ráz a hideg engem,
Játszol velünk, mint bábokkal.

Nem szeretted soha magad?
Vagy egyedül magad szeretted igazán?
Benned ez alatt mi marad?
Magad keresed minden lány ajkán?

Mostmár mindenki téged szeret,
Senki nem látja milyen is vagy.
Átverni nem tudod mindet,
Én tudom az igazi múltad.

Ragacsos a külső mézes mázad,
Egyenesen undorító,
Elvarázsol mindenkit a bájad,
Nekem ezt látni szívszorító.

Sajnálom a következőt,
Aki neked áldozatul esik.
Kívánok neki sok lelkierőt,
Önképe majd neki is megfeszlik.

Ha ebben magadra ismertél,
Nőj már fel végre,
Egyszer majd felelsz ezért Istennél,
Szégyenkezz magadra nézve.

Névmások

Folyton csak én és én,
Te pedig különálló módon te és te,
Én néha vágyom az én és te-re.
De felőlem a te és én is megfelel.

Nem kell az ő, vagy az ők,
De égő szükségem a mi,
Ahhoz pedig te kellesz és én,
Ahhoz kellek én és te.

A ti is fájó, mert abban sehol nincs ott az én,
A probléma talán csak annyi, hogy a ti bizony
több neked az én-nél,
És eképp lett a mi-ből egy ti hirtelen,
S eképp lett az én-ből hirtelen szomorú.

Kerestem

Jöttem, nem volt sehol,
Fájt, belül széttépett,
Nézni az üres teret,
Egyedül bolyongani.

Egyedül, várakozva, hittel, bizalommal,
Szétnéztem, s mintha a világ nézne már le rám
szánalommal,
Mit keres? Miért van itt?
Magam sem tudtam a választ.

Csak mentem, kerestem őt,
Olykor odaképzeltam az arcok mögé,
Végre egy szép, zöld szoknya, talán pont az övé,
Természet szerint nem övé volt, s csak álltam
meredten.

Hittem, hittem erősen,
Mélyen tudtam, ott van valahol,
Ha fizikai valójában ugyan nem is,
De én lelkét éreztem s az betöltött mindent.

Vícces séta

Egy-kettő-három-négy-öt-
tagú család, amelyben "nincsenek problémák".
Vagyis azt hinnéd, ha nem tudnád,
Hogy milyen nagy és sok is az elvárás.
Hat-hét-nyolc-
-as jegy, elfogadhatatlan egy gyereknek.
"Nézz a testvéredre, mondd meg nekem:
Mikor láttad élénk állni ilyen szar jeggyel?"
Kilenc-tíz-
-es, s már "okos" vagy.
Csak ilyeneket várnak haza,
S te még azt hinnéd mindenki laza.
Egy fiú-egy lány,
Vagyis egy házaspár,
Amit a leginkább szeretsz a Földön,
S az, hogy jól akarnak meggyötör.
Egy kalap, egy zsák
Egy jegy és egy vonat, kijut onnan,
Ahol tizenkét osztályt ki kell járj,

Ott volt, láthatatlan, mint egy valódi angyal,
Csak én nem voltam méltó arra, hogy láthassam,
Olykor mintha fülembe suttogott volna,
Mintha csakugyan, tényleg ő volna.

A szünetek siketítő zajában volt,
Ott a játszó gyerekek közt,
Ők sem látták, nyugodtan játszottak,
Ott is volt, ahol általában lenni szokott, a folyósó
felső lépcsőjén.

Mindig, mikor az üveg körén kinéztem,
Az ég felé vezetett pillantásom,
Ott erősebben éreztem őt, visszaköltözött tán?
Ha visszatért, hát visszatért, legalább biztosan
boldog.

Boldog, mert az a világ tökéletes,
Mert az nem a mienk, Istené,
Istené, jólelkéké, angyaloké,
Eképp hát az övé is.

Hogy te legyél a Kauflandban az új kasszás.
Egy esőernyő
Lesz az otthonod,
Mert egész végig jegyekért magoltál,
S életed során egy szót se tanultál.

Egy gramm

Csak egy gramm kell hogy meg-
szédüljek,
Ahhoz hogy teljesen elfelejtsem,
Hogy ki is vagyok, mit is teszek,
S hogy reggelente hogyan kelek.
Csak egy ici-pici gramm kell,
Hisz már a fejemben illatától megérezem
A szédülésformát,
S hasamban a mozgást.
Nem kell sok. Erős dolog.
Talán néha játszanék is vele,
De félek hogy megfulladok,
Mert néha mikor már csak a közelébe is lépek
Érzem, hogy nekem ettől távolmaradnom kéne.
De ez olyan, mint egy drog,
Folyton érzem az éhséget mely bennem lakoz.
Érzem, hogy függő vagyok,
S hogy csak kell és kell és mindig többet akarok.
Mert tényleg nem kell sok, megbolondulsz.
Olyan mint a kutyában az apró bolha,
Mely minden egyes szóra
Új és újabb sebet ejt rajtad.
Nem kell sok, csupán egy kevés,
Egy gramm szerelem is elég...

A sötétben botladozva

A sötétben botladozva,
Válaszok után kutatva,
Fel-fel nézve az égre,
Könnyes szemmel kérve
Megbocsátást,
Még egy esélyt.
Ha a tükörbe nézek,
Összefolynak a képek.
Ha magamba fordulok,
Kihunynak a csillagok,
S nem marad egyéb,
Csupán a sötét, kopár ég.
Félni a jövőtől, megbánni a múltat,
Felhalmozni az akadályokat.
Erősnek lenni, megpróbálni újra,
Végezni ugyanúgy, összeroskadva.
Ereimben a vér helyett,
Fájdalom égeti a sebet.

Túl-

Túl én. Túl monoton,
Túl kék, labda csattan a falon,
Túl szép, lehetetlen elképzelni,
Túl hosszú lehet az a bizonyos út, muszáj mégis átmenni.

Túl jó a társaság, maradnék még picit,
S akkora boldogság, pár ember már visít,
De belül, belül túl sok a bánat,
Inkább ez miatt felednéd a mádat.

Mert túl sok szó akad, kimondatlan,
Túl nagy a szakadék közöttük, átugorhatatlan,
Túl kevés a lét, mégis túl hosszú a nap,
Túl sok talán lassan a zagyva gondolat.

Túl sok időt tölt az ember egyedül,
Magam is túl sokat gondolkozom,
Rájönni, meg talán arra jöttem rá, hogy a kerek világot túlgondolom,
Túlgondolom s túl sok gondom lesz belőle.

Csillagok borítják az eget

Ezernyi csillag borítja az eget,
Az utcáról sejtelmes zene szól.
Mily rémisztő, egek!
Gyere már be! - anyám unszol.

De nem megyek.
Bámulom az eget.
Talán te is ezt teszed,
Most ránk a Jóisten nevet.

Szemed is rám így nevetett,
Ezerszer csillogott.
Míg két karod átölelt,
Átölelt és a csillagok közé emelt.

Elvesztettem ezernyi fényes csillagom,
Égbe emelő karokat.
Kihunyt már a világom,
Vak lettem én, vagy szereteted múlt.

Cípőkopogások messiása

A te szemeiden keresztül szeretném látni a
világot, mert tudom, hogy te látod a kicsi szépet
és a nagy csodát.

A történetet a neofeliratok mögött, az ar-
cokat az autók lámpáiban és a szögeket a vil-
lanypóznák csöveiben.

Ropog a füst, bűg a lélek.
Szeretnélek, amíg élek,
csak engedd kérlek! engedd, engedd!

Engedd meg, hogy szeressenek!

Ne akarj áldozat lenni,
ne akard, hogy megvessenek,
nem jár beléd halni lélek,
nem vagy átok, nem vagy beteg,
én sem leszek révettegebb.

Fagy

Elegem van már a télből
Ebből a lapból, fehérből
A tisztából, de kevélyből-
A fojtogató ürességből.

A sötétség a fény hiánya
De én nem várok hiába
Vége lesz majd a télnek
A fagynak, a kristálykésnek.

A fehér sok fényt ver vissza
De hibáknak levét ki issza
Mert tél marad, itt van a tél
Elolvad tán, s szárnyra kél?

Csöpög a víz, már harmat hull
Szívem mélyén remény gyúl:
Ég, s az egyre gerjedő hője
Fagyos kristályt olvaszt könnybe.

Elegem van már a télből
Bár már olvad, s élénkül
Mert nagy hang szólt a Mennyből
"Gyere, életed megszépül".

Ha nem érdekel kevésbé fáj,
ha nem érdekel köszönök rád,
ha nem érdekel rám mosolyogsz,
ha nem érdekel kutat mosok.
Nem látni arcát, csak a hang,
sietősen hirdet várost,
cipők imája lesz a visszhang,
s a tér sarkán már alig látszott.
Siet, de ki tudja hová,
miféle cél hajtja messze?
Csak kopog és kopog tovább –
s a világ rá figyel – nesztelen.

Moldován Tamara. X. B

Szívzűr

Olyan, mintha ritmusát vesztette volna ez a kis izomdarab,
Meg-megáll kalapál, gyorsan, lassan. Kiszámíthatatlanul.
Szívzűr, mely dalolásától oly könnyen elálmosodik az ember,
Olyan dal ez, mely nem ismétél, nincs benne folytonosság.
Olykor kellemesen cseng, máskor meg rádtör a borzongás.
Szívzűr, mely rádtalál és ott marad veled,
Befészkeli magát. A tudatod és a tudatalattid részese lesz,
Nincs benne semmi más csupán szerelem, harag, meg az a sok-sok gondolat.
Olyan sötét. Homályában bent ragadt a ház, a táj,
Amit tegnap láttam, a dombok, amiket tegnap másztam.
Bent maradt abban a ködben, mit olykor rózsaszín festék fog be,
Máskor meg oly sötét marad, hogy magam sem látom a fától azt a nagy erdőt, ahol az az őz szaladt, ami
rád emlékeztetett.
Mert bár tudom, hogy a fák lombjába, meg a szívem ajtajába belevésődött a neved,
Szívzűr, mi olykor paralízisként keres,
S a bénaságban megremeg a lelkem,
Beleborzong testem, teljes merevségben látom csak a házat, látom a fákat, az ajtón a neved
Fekete tintával lett festve, de a köd belepte,
Nem látom már.
Szívzűr, Te ki oly sok gondot okoztál.
Találd meg ritmusod, hogy új dalt komponálj.

Nagy-Kasza Emília X. A

Mi vagyunk a naprendszer

most akik kint vagyunk mind mást keresünk
s ugyanott találjuk meg
kicsit bűdös és sok a szemét de a miénk

a szívemet lakattal zártam
s a kulcsot majd akkor adom
mikor már alszik a szív és alszik a szívben az aggodalom

de azért jó nekünk tartozni valahová
igazán szeretni elvárások nélkül
és szeretve lenni ok nélkül
sose gondoltam elég leszek hozzá

szeretnék nap lenni a teljes sötétben
de ahhoz hogy nap lehessen kell a hold s a csillagok
s mi is lenne velem ha nem kellene
kelnék dolgoznék majd aludnék míg meghalok

lehet de nem érdemes egyedül elmúlnunk
AASZÉAASZAA

Szilágyi Domokos X. B

„Akkor írjon valaki, amikor már nem tud mást csinálni, mert muszáj leírnia”

Matek-fizika szakról a színpadra - licis éveiről beszél Vecsei H. Miklós a refi diákjainak.

Február 28-án ültünk le egy beszélgetésre Vecsei H. Miklóssal a Kolozsvári Állami színház büféjében, 2 órával a Hamlet című színdarab kezdete előtt, sok érdekes témáról beszélgettünk: életről és költészetről.

Hogy érezted, mi segített leginkább abban, hogy ilyen lenyűgöző módon tudtad megszólítani, megszólaltani József Attilát?

Egyrészt köszönöm, hogy így gondolod, de ez minden estéről más és más.

Én azt a színházi kritikát szoktam komolyan venni, amelyik megjelöli, hogy ő mikor látta az előadást. Mert hiába mondja azt valaki, hogy a ma játszott Hamlet ilyen és ilyen, ezt nem lehet tudni, mert a ma esti Hamlet még nem volt soha. Az ma este lesz, és nem is lesz máskor. És ez a színháznak egy nagyon szép dolga, hogy lehet, hogy ugyanaz a darab csütörtökön fantasztikus és megváltoztatja a nézők életét, pénteken meg mindenki halálra unja magát, és senkire semmilyen hatással nincsen. És ennek sok kicsi receptje van, de nincs végleges szabálya, hogy ez miért történik. Nem is lenne izgalmas, hogyha lenne. Pont olyan, mint az Isten: ha lenne bizonyíték Istenre, akkor az egésznek a lényege kiszelnélne.

József Attilához úgy kerültem közel, mint ahogy minden más szerepemhez is: hogy nem tudsz mást játszani, mint ami te magad vagy. Tehát nem létezik József Attila a színpadon, nem létezik Hamlet, nem létezik Nemecek Ernő, nem létezik II. Richárd, nem létezik Miskin herceg, mert csak én létezem. Megkapom a szövegkönyvet, és megnézem, hogy az én életem hol találkozik az övével, és az én életemnek az eddigi történéseit és érzéseit az övével kell ta-

lálkoztatnom. Tehát amikor Rómeó Júliára néz, akkor én a saját szerelmemet képelem el magam előtt, és ez a legeslegyszerűbb mondatoktól a legeslegnagyobb monológokig így megy végig. És minél több dolgot tudok átélni, annál nagyobb az

esélye, hogy a szerep maga átéltesz és katarzist okoz.

Ugye itt nem egy megírt darabról van szó, hanem egy valaha élt emberről, akinek az élete szerencsére nagyon jól dokumentált. Fantasztikus ígérennyel írt leveleket, ugyanolyan élmény olvasni a levelezését, mint a verseit. Annak ellenére, hogy 32 évesen halt meg, eszméletlen életművet hagyott maga után, és nagyon sokan írtak róla, hogy ő milyen volt, milyennek élték meg őt. Ezeket a forrásokat és dokumentumokat mind összekészítettem, mellé tettem a saját életemet, és megnéztem, hogy hogyan tudnék én a saját hibáimról és botladozásaimról és nehézségeimről az ő életén keresztül beszélni. Ezért

itt is, mint minden más szerepemben, igazából saját magamat játszom. De van a színháznak egy ilyen varázslatos dolga, hogy amikor elkezdődik az átélés folyamata – tehát amikor elfelejtetted, hogy színpadon vagy, és tényleg olyan, mintha minden veled történné –, akkor már az sincs, hogy ez csak te vagy, és az sincs, hogy ez József Attila, hanem történik valami furcsa ötvözet. És az átélésben olyan dolgokat is meg tudsz érteni, akár a saját életedben is, amit addig nem érthettél. Ezért a színháznak van egy kicsit ilyen gyógyító funkciója is, hogy nagy traumákat, nehézségeket és értetlenségeket játék közben meg tudsz érteni.

Szerinted a múlt nagy költői, de főleg József Attila, hogyan képes a mai napig hatni, megszólítani minden korosztályt, mit üzennek versei a mai világnak, nekünk?

Valóban van olyan, hogy múlt, meg jelen, meg jövő az időben. Ez valóban egy linearitás, ahol sok dolog avíttá válik, mint ahogy most mind-egyikötöknek van okostelefonja, de nincsenek pötyögős Nokiáitok, ezek elavultak. De a belső dolgok nem így működnek, azok sokkal inkább egy spirális időben vannak, és vissza-visszatérnek.

Tehát nem igazán lehet beszélni múltbéli érzelmek jogosultságáról, mert az ember nem sokat változott. József Attila 120 éves lenne idén, de mondjuk olvassunk el egy 3000 évvel ezelőtti verset. Nem lehet megmondani, hogy az 3000 évvel ezelőt-

Olvassuk el a Bibliát. Hát fantasztikusan modern és erős. Sokszor érdekes módon még modernebbnek is lehet gondolni, mint ahogy ma beszélünk, vagy gondolkozunk, vagy érzünk, mert nagyon sok társadalmi rétegben sokszor egyszerűsödtek bizonyos érzelmek, vagy úgy tűnik.

Ez is egyébként egy áldás, hogy akármennyit változik a világ, ez szerencsére nem változik. Szerencsére minden kamasz nagyjából ugyanazt a szerelmet érzi, és ugyanúgy megszakad a szíve, és ugyanúgy a hasában érzi dobogni a szívét 14-15-16-17 éves korában. Ezek hál' Istennek nem változnak. Ez is a művészi nézőponthoz tartozik, hogy felismerd, melyek a múltó dolgok, és melyek nem.

Ezért tulajdonképpen azt is lehetne mondani, hogy József Attila teljesen jelen idejű. Az ő élete a múltban van, de az életműve a jelenben.

Milyen tanácsokat adnál egy kezdő írónak vagy egy költőnek?

Nem hiszek nagyon abban, hogy valaki csak író, vagy csak költő. Én abban hiszek, hogy valami belső szenvedély hajt valakit, hogy valamit elmondjon. Embere válogatja, hogy ez hogy jön ki belőle. Hogy fest, hogy elmegy egy brutális diszkóba, és szétszórja magát, hogy ír, hogy szerelmes, hogy sportol mert rekordot akar dönteni 100 méteres síkfutásban. Ezek az én nézőpon-

tomban ugyanazok a dolgok. És azt mondom, hogy akkor írjon valaki, amikor már nem tud mást csinálni, mert muszáj leírnia. Szóval, ha ott ül a papír fölött, és írásra adja a fejét, akkor érdemes végtelenül őszintén fogalmazni és végtelenül személyesen, és kerülni minden közhelyt. Nekem elég sok fiatal, főleg lányok szokták elküldeni a kezdő verseiket, és 100-ból 99-szer az a tapasztalatom, hogy iszonyatosan közhelyesek, bárki más is megírhatta volna, és nem derül ki, hogy azt miért ő írta meg. Akkor jó egy vers, amikor tudom, hogy ez az ő szava, és ezt más nem írhatta meg.

Licis korodban milyen verseket szerettél, vagy milyen volt a viszonyod a költészettel?

Én matek-fizika szakos gimnáziumba jártam, és nem sok közöm volt a költészethez. Hittanórára jártam, amit nagyon-nagyon szerettem. Imre atya tartotta, és mindig a hittanórák után írtam egy oldalnyi blogbejegyzést. És aztán egyre kevesebb időm lett, mert szerelmes voltam, meg fociztam sokat, és már nem egy egész oldalt írtam, hanem csak ilyen szabadverseket. Az első verseskötetem így alakult ki, ezekből a szabadversekből. De akkor nem is ismertem semmilyen más költőt. Szerintem még azt sem tudtam, hogy létezik Ady Endre. Tehát nagyon képzetlen voltam irodalom terén, de ez egyúttal a szerencsém is volt, mert nem volt rám befolyással senki más. És nagyon szerettem múzeumba járni, filmeket nézni éjszaka, mindent szerettem, ami felzaklatta a lelkemet, és könnyen felzaklatható is volt. És akkor szerettem megírni, hogy pontosan mit érzek.

Sokan szerintem szégyellik is, amit éreznek, és még a saját magányukban sem merik kimondani az érzéseiket, hogy mit éreznek. Én erre biztatnék mindenkit, hogy legalább

a saját magányában mondja el magának, hogy pontosan mit él át belül.

Az újságunknak elég nagy segítője, aki mindig átnézi a dolgokat, a mi magyartanárnőnk, Rácz Melinda tanárnő. Neked volt-e egy ilyen magyartanárod, irodalomtanárod, vagy akárki, aki ilyen mentorszerű volt, aki téged vezetett és irányított egy ilyen úton?

Nagyon jó tanárom volt a gimnáziumban. Én nem voltam jó diák, de ő jó tanár volt. Az egyetemen, a Színművészeti Egyetemen, Budapesten voltak fantasztikus mestereim, Marton László és Hegedűs D. Géza személyében, ők voltak az osztályfőnökeim. Más nagy mestereim is voltak, de őket, kettőjüket kiemelném, mert felbecsülhetetlen az a tudás és bölcsesség, amit tőlük kaptam öt év alatt. Öt évig jártam a Színművészetre, és az öt év alatt egyetlen egy olyan tanóra volt, ahol egyvalaki egyszer hiányzott. Ezt el tudjátok képzelni, hogy ez mennyire intenzív és erős? 42 fokos lázzal, tüszős mandulagyulladásal ült a sarokban Janka Barna kollégám, és nézte a tanórát. Olyan volt, mint a katonaság, és hihetetlen mennyiségű tudást kaphattunk meg. Nemcsak a színházról, hanem saját magunkról is. Nem telik el nap, hogy ne mondjak hálát a Jóistennek az egyetemi tanárainért.

Te készültél, vagy készülsz valahogy a költészet napjára, van-e helye a mostani világban?

Az én nézőpontomból minden napnak költészet napjának kéne lenni, mármint abban az értelemben, hogy minden nap versekkel együtt kéne lenni, és mindenkinek tök jó lenne, ha lenne a zsebében egy versválogatás, és amikor utazik a buszon, villamoson, akkor azt tudná forgatni, és megtalálná az aznapra való verset. Egyébként én a Bibliát is egy nagy versnek tartom ilyen szempontból.

Rajongok a Bibliáért. Ez is egy új dolog. A gimnáziumban eszembe nem jutott, hogy azt ki lehet nyitni egyáltalán, vagy épeszű ember kinyitja, de egy éve minden nap forgatom, és hallatlanul izgalmas dolgokat fedezek fel benne. De lehet, hogy ehhez még érni kell, és nagyon büszke vagyok arra, aki már fiatalon ezt eléri. Nem álszentelkedésből, nem feltétlenül a hit miatti elkötelezettségből, hanem önmagában, irodalmi anyagként is végtelenül izgalmasnak tartom, és tényleg költészetnek.

*A teljes interjút megtaláljátok a Tálatum weboldalon:
<https://talentum.schoolnews.ro/>*

Rejtelmek, ha zengenek

Ha már költészet napi különszáma lesz a Tálatumnak, gondoltam, legyen ez minden szempontból rendhagyó: lesz benne egy rövid cikk, amit egy tanár ír, egy olyan emlékezetes alkalomról, amikor lassan egy évvel ezelőtt 48 12. osztályos diákkal József Attilát ünnepeltük, és bár ezt minden végzős évfolyammal megteesszük, a tavalyi egyedi és felejthetetlen lett mindannyiunk számára.

Hitetlenkedve és értetlenül fogadták az április végén meghirdetett József Attila-projektet, nem gondolhatom komolyan, hogy amikor vége volt próba-érettségiknek, rögziknek, amikor már csak azt várták, hogy végre mindentől megszabaduljanak, most még ez is. Vigaszul szolgált, hogy sokféle feladat közül lehetett választani: posztermontázs, képregény, versklip, verses önéletrajz, megzenésített versek, saját JA-kötet, versösszeállítás meghatározott szempontok alapján, és a két osztályból vegyesen kerülhettek ki a csapatok. A heti jegyzőkönyveket is nehezen küdték, de egy-két figyelmeztetést követően lassan azok is becsordogáltak.

Kitűztük a napot: május 27., hétfő délután 6 óra. Lázás sietségben állítottam fel a sorrendet a 14 produkció között, hogy legyen a bemutató változatos, színes, szórakoztató. Különleges alkalom volt már csak azért is, mert végre nem én voltam a főszereplő, ezúttal nézőként ültem be az első sorba, és izgatottan vártam, mivel fognak szórakoztatni egy-két órán keresztül. És megtörtént a csoda, beérett a munka és mégis termése lett a borsónak, amit ezek szerint mégsem pusztán a falra hánytam. Néztük, gyönyörködtünk a filmekben, előadásokban, meg-

zenésített versekben, és azt éreztem, hogy büszkéek voltak egymásra és önmagukra, mintha egy más dimenzióba léptünk volna át. Deus ex machina, divina machina, nemcsak engem emelt a láthatatlan kéz euforikus magasságba, hanem már mind a 49-en ott lebegtünk fent az étherben, kiszakadtunk térből és időből, és József Attila ürügyén a 12.-eseket ünnepeltük (vagy fordítva), akik megnyíltak, megmutatták rejtett arcukat, ledobták a maszkokat, könnyeztek és nevettek, tapsoltak és csodálkoztak. Este 9 óra volt, és senki sem akart hazamenni.

Rejtelmek zengtek ezen az estén, minden egyes gyermek, fiatal igazi rejtély, akiben rengeteg érték, jóra való szándék és szeretet rejtőzik, és ha hagyjuk őket zengeni, akkor *szóra bírjuk a szív legmélyebb üregeiben cseleit szövő fondor magányt és a mindenséget*, és végül *egy gyöngy lesz az ég megint egybefogva szíveink*. Köszönöm, József Attila, köszönöm 12. osztályok.

Ha kíváncsiak vagytok a részletekre, kattintsatok a QR kódra!

Rácz Melinda

“Szemeimet a hegyekre emelem:
Onnan jön segítségem.
Az én segítségem az Úrtól van,
Aki teremtette az eget és földet.”
(Zsolt 121,1)

Ha nehezen tudjuk megfogalmazni imánkban gondolatainkat, és nem jönnek könnyen a szavak a nyelvünkre, az nem azt jelenti, hogy biztosan diszlexiásak vagyunk. Megpróbáljuk körülírni, amit érzünk, reménykedve, hogy valamelyest formát öltenek, ha nem is egyből, de lassanként, idővel. Isten azonban megérti, ami bennünk van, és amit még talán még mi sem értünk.

Gondolataink kitisztulásában pedig az, aki tényleg teljesen megérti, az tud leginkább segíteni. Ezalatt nem azt értem, hogy gondolatainkban a különböző csábító édességek közül nem tudunk választani, és Isten önkbe ejt egy csokitortát. Itt sokkal többről van szó, arról, amikor még nem is sejtjük,

hogyan fog megsegíteni Isten, de megsegít, ugyanis emberi tudásunkat meghaladja az Ő mindentudása és jósága.

Fontosnak tartom tehát, hogy ne felejtsük el, hogy gondolatainkat Isten elé tárjuk, és tudatosítsuk, hogy, amint a zsoltár írója is megfogalmazta: “Segítségem az Úrtól jön”, s az Isten által nekünk ajándékozott gyönyörű költeményt a kezeinkbe vegyük, bármilyen fordulatot is venne életünk. A költészet ugyanis nagyon jól megfogalmazza azt, amit nem tudunk másképp elmondani, Isten pedig segít megértenünk azt, amit másképp nem lennénk képesek felfogni.

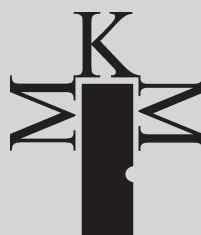
Bartha Margaréta, XI. B

Főszerkesztők: Albert Attila, Ladányi Laura,
Moldován Tamara, Bartha Margaréta

Korrektúra: Rácz Melinda tanárnő

Elérhetőségek: talentumkrk@gmail.com

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának
nyomdájában

Iskolaújságunk
honlapja:

